

**UCHWAŁA NR III/16/18
RADY GMINY NOWINKA**

z dnia 21 grudnia 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2019 r.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2018 r. poz. 2137), uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowinka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2019 r.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Klęczkowska

Załącznik do uchwały Nr III/16/18

Rady Gminy Nowinka

z dnia 21 grudnia 2018 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
NA 2019 ROK**

ROZDZIAŁ I

PODSTAWY PRAWNE

§ 1. Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych są:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137);
2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
3. Ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190);
4. Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1544);
5. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 i 1693)
6. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492)
7. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492)
8. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020

§ 2. Źródłem finansowania Programu są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środki własne gminy przeznaczone na zadania z zakresu problematyki alkoholowej.

§ 3. Realizatorami Programu są:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) inne podmioty, którym zlecane są zadania Programu.

§ 4. Celem programu jest zmniejszenie skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Nowinka oraz efektywne niwelowanie skutków związanych z występowaniem zjawiska. Wydłużenie życia społeczeństwa oraz poprawa jakości życia związanej ze zdrowiem.

ROZDZIAŁ 2

WPROWADZENIE

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Z nadużywaniem alkoholu powiązane są m. in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne. Problemy wynikające z picia alkoholu obecnie stanowią jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ na stan zdrowia Polaków, poczucie bezpieczeństwa społecznego, zdolność do koncentracji na wymagającym rynku pracy a także na relacje rodzinne. Picie alkoholu postrzegane jest jako sposób na życie oraz rozwiązywanie wszelkich problemów. Istotnym jest fakt nasilania się zjawiska systematycznego picia wśród młodzieży. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki, wydłużenia życia, minimalizacji szkód indywidualnych i społecznych będących następstwem nadużywania alkoholu. Określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wytycza zadania oraz źródła ich finansowania. W ustawie zawarte są regulacje dotyczące sprzedaży napojów alkoholowych, zasady kontroli sprzedaży, reklamy napojów alkoholowych oraz formułuje przepisy karne dotyczące obrotu i reklamy alkoholu niezgodnego z przepisami prawa. Ustawa określa podstawy leczenia odwykowego oraz wskazuje kompetencje i zadania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

„Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, biopsychospołeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej”. (PARPA)

ROZDZIAŁ 3

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE NOWINKA

W celu prawidłowego zaplanowania podejmowanych działań w niniejszym programie niezbędne jest przeprowadzenie analizy problemów społecznych w Gminie Nowinka ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska nadużywania alkoholu. Gminę Nowinka zamieszkiwało 2960 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2017 r.). Dominującą grupą wiekową byli mieszkańcy w wieku produkcyjnym od 20 do 65 lat mężczyźni 993, od 20 do 60 lat kobiety 766, dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat było 563, w wieku poprodukcyjnym było 600 osób. Na terenie Gminy Nowinka zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Augustowie według stanu na dzień 31.12.2017 r. było 89 bezrobotnych w tym 38 kobiet. W porównaniu do lat ubiegłych liczba bezrobotnych spadła, dla przykładu na koniec 2016 r. zarejestrowanych było 111 osób. Ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2017 roku skorzystały 75 rodzin, znacznie więcej rodzin objętych było opieką socjalną pracowników.

Analizując problemy alkoholowe mieszkańców Gminy Nowinka wykorzystano dane Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnienia, Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury i Sądu Rejonowego w Augustowie oraz materiały uzyskane w toku wykonywanej pracy przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, Punktu Konsultacyjnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowince. W Punkcie Konsultacyjnym w Nowince dwa razy w miesiącu dyżury pełni specjalistka ds. uzależnień, która udzieliła następującej ilości porad:

Tab.1 Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym w Nowince

ROK	2015	2016	2017
Porady indywidualne	97	83	124
W tym: osobom uzależnionym	72	69	45
Pijącym szkodliwie	3	3	1
Kierowanym przez prokuraturę	8	8	20
Współzależnionym	23	23	9
DDA i dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	21	29	10
Sprawcom przemocy	41	45	26
Ofiarom przemocy	28	15	13
Uczestnicy zajęć grupowych	-	-	-

Mieszkańcy gminy Nowinka uzależnieni od alkoholu i członkowie ich rodzin korzystali z leczenia odwykowego w Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Augustowie, która udzieliła następującej ilości porad:

Tab.2 Liczba porad udzielonych w Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnienia

ROK	2015	2016	2017
Ilość porad dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz członków ich rodzin	143	127	133
Ilość konsultacji dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	23	29	23
Ilość programów psychokorekcyjnych dla kierowców	4	2	-

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W Gminie Nowinka funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadania są określone w niniejszym programie

Tab.3 Ilość wniosków składanych do GKRPA przedstawia się następująco:

ROK	KPP	Prokuratura	GOPS	Rodzina	Razem
2015	9	1	-	9	19
2016	2	2	-	1	5
2017	2	1	5	-	8
Razem	13	4	5	10	32

Nadużywaniu alkoholu towarzyszy często stosowanie przemocy w rodzinie. Trudno jest jednoznacznie określić skalę tego zjawiska. Z danych otrzymanych z Rejonu Dzielnicowych Policji w Nowince wynika, że liczba sporządzonych „Niebieskich Kart -A” dotyczących przemocy w rodzinie w roku 2014 r. wyniosła 7, w 2015 r. – 0, a w 2016 r. – 9, a w 2017 - 10 „Niebieskie Karty” w większości zostały założone przez przedstawicieli Policji, w dwóch przypadkach procedurę rozpoczęli pracownicy socjalni. Zakończono procedury w 5 rodzinach, w związku z ustaniem przemocy lub brakiem zasadności prowadzenia działań. Z przeprowadzonej analizy wynika, że na terenie gminy Nowinka tylko Policja i GOPS realizuje procedurę „Niebieskiej Karty”. W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. prowadzono 13 procedur „Niebieskie Karty”

Tabela 4. Zestawienie liczby „Niebieskich Kart” sporządzonych w latach 2015-17 na terenie gminy

ROK	KPP	GOPS	RAZEM
2015	7	-	7
2016	8	1	9
2017	8	2	10
Razem	23	3	26

ROZDZIAŁ 4

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INTEGRACJA SPOŁECZNA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

§ 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu realizowane będzie poprzez:

- 1) zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych poprzez dofinansowanie Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Augustowie, umożliwiającej mieszkańcom Gminy korzystanie z programów i usług prowadzonych przez tę placówkę, których realizacja wynika z lokalnych potrzeb;
- 2) zachęcanie do korzystania ze specjalistycznych placówek terapii odwykowej poprzez dofinansowanie ze środków GOPS dojazdu do tych placówek osobom uzależnionym od alkoholu w celu odbycia terapii;
- 3) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla członków Komisji w celu podniesienia ich kwalifikacji;
- 4) udzielanie indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w Punkcie Konsultacyjnym w Nowince;
- 5) finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydawanych przez biegłych sądowych;

§ 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie będzie realizowane poprzez:

- 1) zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych przez picie alkoholu poprzez dofinansowane działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy;
- 2) edukację publiczną – zakup poradników, broszur i książek dotyczących problemów uzależnień i sposobów ich rozwiązywania do biblioteki publicznej;
- 3) koordynację działań osób, instytucji i służb zajmujących się pomocą ofiarom przemocy w rodzinie na terenie gminy tj. Kuratorów, Policji, GOPS, NZOZ, szkół, stowarzyszeń itp., poprzez dofinansowanie (wspólnie z GOPS) obsługi zespołu interdyscyplinarnego;
- 4) umożliwienie korzystania z pomocy prawnej zapewnionej przez Urząd Gminy w Nowince;

5) finansowanie dożywiania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

§ 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych będzie realizowane poprzez:

- 1) wspieranie i finansowanie Szkolnych Programów Profilaktyki poprzez zakup sprzętu komputerowego, multimedialnego i nagłaśniającego, programów komputerowych, filmów, broszur, ulotek, czasopism i publikacji z zakresu profilaktyki i uzależnień;
- 2) finansowanie zatrudnienia oraz szkoleń pedagogów i nauczycieli niezbędnych do realizacji profesjonalnych programów profilaktycznych na terenie szkół;
- 3) organizowanie lub dofinansowanie programów profilaktycznych, pogadanek edukacyjnych, koncertów i spektakli teatralnych o tematyce dotyczącej uzależnień dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli;
- 4) finansowania działań sportowych, rajdów, olimpiad i konkursów promujących zdrowy styl życia łączących psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo -turystyczno-rekreacyjną;
- 5) dofinansowanie innych kampanii edukacyjnych (w tym konkursów szkolnych) mogących przyczynić się do zmniejszenia spożycia alkoholu przez młodzież i dorosłych;
- 6) zwiększenie zasobów bibliotek szkolnych o nowe pozycje książkowe oraz multimedialne o tematyce związanej z profilaktyką, uzależnieniami, problemami wychowawczymi i podjęcie działań w kierunku zwiększenia zainteresowania uczniów, ich rodziców i nauczycieli posiadanym księgozbiorem;
- 7) współorganizacja i dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach i GOK-u, dofinansowanie organizacji zawodów sportowych i imprez o charakterze rekreacyjno-sportowym, doposażenie szkół i placów zabaw w sprzęt sportowo-rekreacyjny;
- 8) organizowanie oraz dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych oraz innych form wypoczynku letniego i zimowego uwzględniającego programy lub zajęcia profilaktyczne, edukacyjne, rekreacyjne i turystyczne;
- 9) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

§ 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych będzie realizowane poprzez:

- 1) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń (np. Augustowskie Stowarzyszenie Abstynentów „Tęcza”) i osób fizycznych zaangażowanych w działalność rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej;
- 2) wspomaganie i finansowanie działalności stowarzyszeń (np. Stowarzyszenie „Wspólnota Puszczy”) i osób fizycznych zajmujących się wychowaniem młodzieży z rodzin “zagrożonych”;
- 3) dofinansowanie organizowanych przez instytucje i stowarzyszenia imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych promujących zdrowy, trzeźwy styl życia w czasie wolnym propagowanie trzeźwych obyczajów, zwłaszcza wśród młodzieży.

§ 5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

§ 6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

Sposoby realizacji:

- 1) Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie:
 - sprzedaży alkoholu niepełnoletnim,
 - sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym,
 - sprzedaży alkoholu na kredyt lub pod zastaw,
 - reklamy i promocji napojów alkoholowych;
- 2) kierowanie wniosku do organu wydającego koncesję o cofnięcie zezwolenia na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych z naruszeniem przepisów ustawy;
- 3) w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji i występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ROZDZIAŁ 5

DOSTĘPNOŚĆ ALKOHOLU

§ 1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu następować będzie poprzez:

- 1) przestrzeganie, wyznaczonego uchwałą Rady Gminy limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Nowinka;
- 2) cofanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach określonych w ustawie.

ROZDZIAŁ 6

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH

§ 1. Środki Finansowe przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą przyznawane zgodnie z regulaminem przyznawania i rozliczania środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz ze środków własnych gminy przeznaczonych na profilaktykę uzależnień.

§ 2. Dyspozycje finansowe dotyczące wydatków w oparciu o wnioski Komisji lub zaopiniowane przez tę Komisję realizuje Wójt Gminy.

§ 3. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podlega kontroli Wójta Gminy.

ROZDZIAŁ 7

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 1. Do zadań Komisji należy w szczególności:

- 1) wykonywanie "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych" i składanie rocznego sprawozdania Wójtowi Gminy do 31 marca roku następnego;

- 2) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na podstawie udzielonych przez Wójta Gminy upoważnień;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu;
- 4) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym ustawą.
- 5) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku naruszenia określonych przepisów

§ 2. Ustala się wynagrodzenie miesięczne dla członków Komisji w następujących wysokościach:

przewodniczącego Komisji - 575,00 zł,

sekretarza Komisji – 200,00 zł

członka Komisji - 125,00 zł.

§ 3. Podstawą wypłaty wynagrodzeń członków komisji jest obecność na wszystkich posiedzeniach w danym miesiącu zgodnie z listą obecności.

§ 4. Wynagrodzenie przewodniczącego i sekretarza nie zależy od ich obecności na posiedzeniu Komisji.

§ 5. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu poza teren gminy na podstawie delegacji.

ROZDZIAŁ 8

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 1. "Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych" realizowany jest w ścisłej współpracy i współdziałaniu z organami administracji rządowej oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

§ 2. Do kontroli warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych upoważnia się wytypowanych przez Wójta pracowników Urzędu oraz członków Komisji.

§ 3. "Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych" jest częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

